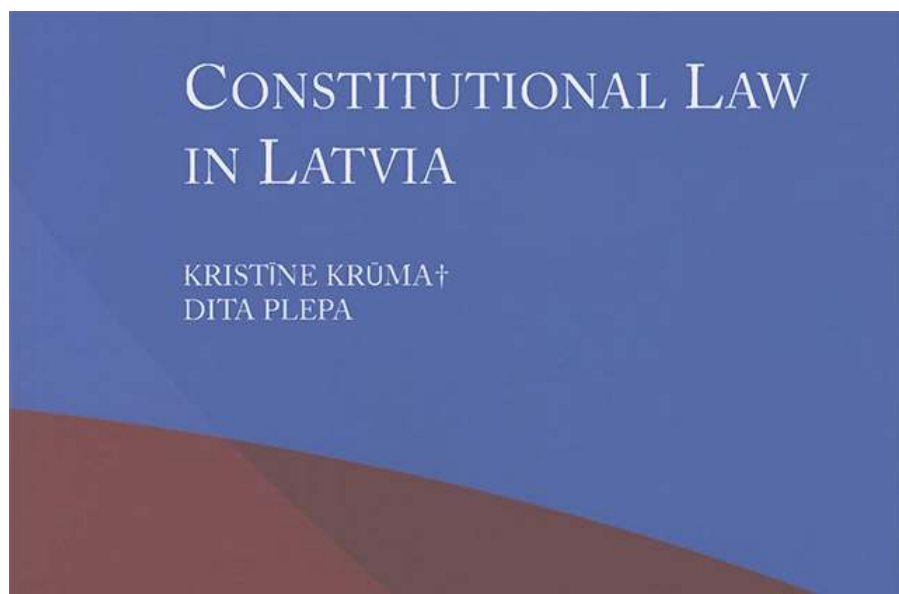

Latvijas valststiesību eksports

EDGARS PASTARS

zvērināts advokāts ZAB "COBALT"

Ceļu pie lasītājiem sāk "IEL Constitutional Law in Latvia" – grāmata par Latvijas konstitucionālajām tiesībām, aizpildot būtisku trūkumu svešvalodās par Latvijas tiesībām pieejamajā literatūrā un nodrošinot visaptverošu iespēju angļu valodā iepazīties ar Latvijas valsts iekārtas galvenajiem jautājumiem un tiesību zinātnes aktualitātēm. Grāmatas autores un viņu profesionalitāte un zināšanas papildu komentārus neprasa – viņas ir labi pazīstamas "Jurista Vārda" lasītājiem.

Starptautiskajā grāmatu apgādā *Kluwer Law International* izdotā Dr. iur. Kristīnes Krūmas (+) un Mg. iur. Ditas Plepas grāmata *IEL Constitutional Law in Latvia* noteikti samazinās to gadījumu skaitu, kad ārvalstu pētījumos par Latviju tiek sniegta nepilnīga informācija. Bieži vien ārvalstu zinātnieki, studenti un komersanti interesējas par to, kāda ir Latvijas valsts iekārta, kādi ir tās galvenie darbības principi, jo no Satversmes tulkojuma vien to nevar saprast. Nereti nācies dzirdēt, ka no tik īsas konstitūcijas bez plašākiem materiāliem, kuru svešvalodās nav, ārvalstu pētniekam ir grūti kaut ko saprast, izņemot to, ka Latvijai ir veca konstitūcija.

Latvija līdz šim bija ievalikusi, un nebija nodrošināta iespēja pētniekiem kvalitatīvi iepazīties ar materiālu, no kura gūt un tālāk sniegt patiesu informāciju par Latviju. Grāmatā plaši aplūkota Satversmes tiesas judikatūra, Latvijas juridiskās literatūras atziņas. Grāmatas autores nav uzspiedušas savu redzējumu par kādu no jautājumiem, bet lietišķi un objektīvi parādījušas to, kāda ir Latvijas valsts iekārta bez liekas polemikas. Tiek sniegts pilnīgs ieskats par Latvijas konstitucionālo iekārta, institūciju savstarpējām attiecībām, likumdošanas procesu, normatīvo aktu hierarhiju, administratīvo procesu, tiesu sistēmu, pilsonības jautājumiem, nepilsoņu statusu, valsts budžeta veidošanu, cilvēka pamattiesībām, pašvaldību kompetenci un tiesībsarga darbību. Grāmatā atrodama informācija arī par Latvijas tiesību vēsturi un statistiku.

Pieņemu, ka ikkatra sevi cenoša Latvijas un ārvalstu bibliotēka šai grāmatai atradīs vietu savos plauktos. Līdzšinējās publikācijas angļu valodā par Latvijas konstitucionālo tiesību jautājumiem bija atsevišķi raksti, tulkoti Satversmes tiesas spriedumi vai cienjami izdevumi, kas bija par šauri specifiskiem jautājumiem. Šī grāmata ir veidota viegli uztveramā veidā, koncentrēti un ar bagātīgu atsauču loku, izskaidrojot Latvijas konstitucionālo tiesību un arī daļu administratīvo tiesību jautājumu.

Šīs recenzijas autoram šķiet patīkami, ka ir ietvertas atsauces arī uz viņa darbiem, kuras gan varēja būt vēl vairāk, taču tas, iespējams, liecina tikai par to, ka jāraksta vairāk vērtīgu publikāciju.

Kā kritisku piezīmi grāmatai var veltīt vienīgi to, ka tāpat kā ikvienam autoram, tai skaitā recenzijas autoram, ir jautājumi, kas ir vairāk iemīļoti un par tiem rakstīts vairāk, pamatīgāk, bet ir citi jautājumi, kuriem pievērsta mazāka uzmanība vai izmantots mazāks atsauču loks.

Liels ieguvums ir grāmatas jēdzienu rādītājs, kas noder ne tikai slinkiem lasītājiem, bet arī gadījumos, kad atbilde nepieciešama ātri.

Grāmata būs noderīga ikvienam, kurš interesējas par publiskajām tiesībām un salīdzinošajām konstitucionālajām tiesībām. Tā noderēs ārvalstu diplomātiskajām pārstāvniecībām Latvijā, potenciālam investoram labākai izpratnei par mūsu zemes tiesiskajām īpatnībām, kā arī Latvijas augstākās izglītības iestāžu studentiem, kuriem nepieciešams ātrs un koncentrēts materiāls gada īsākajā naktī – naktī pirms eksāmena. Manuprāt, tā kalpos arī par lielisku dāvanu jebkuram ārvalstu draugam juristam, jo citas ierastas dāvanas parasti tiek patērētas jau pirmajā tikšanās vakarā, toties grāmata ir paliekoša vērtība un praktiski izmantojama.

ATSAUCE UZ ŽURNĀLU

Pastars E. Latvijas valststiesību eksports. Jurista Vārds, 25.10.2016., Nr. 43 (946), 8.lpp.